

ЗАТВЕРДЖУЮ

Школа І – ІІІ ступенів №132
міста Києва

Директор школи І-ІІІ ступенів №132
міста Києва

М. Савченко

2023р.

ІНСТРУКЦІЯ № 107 з безпеки життєдіяльності при виконанні робіт на деревообробному обладнанні

1. Загальні вимоги безпеки

- 1.1. До роботи на деревообробному обладнанні допускаються особи які пройшли спеціальне навчання, медичний огляд, вступний та первинний інструктаж з охорони праці, про безпечні методи роботи.
- 1.2. Працівник повинен виконувати лише ту роботу, з якої пройшов інструктаж і на яку видано завдання, не передоручайте свою роботу іншим особам.
- 1.3. Дотримуйтесь правил внутрішнього трудового розпорядку. Не допускайте знаходження на робочому місці сторонніх осіб. Забороняється палити, розпивати спиртні напої, працювати у стані алкогольного сп'яніння.
- 1.4. У процесі роботи можлива поява таких небезпечних та шкідливих факторів, стосовно до яких необхідно дотримуватися правил безпеки:
 - рухомі частини обладнання, рух повітря, можливість появи перебоїв електричної напруги на струмових частинах обладнання, гострі кути.
- 1.5. З метою запобігання пожежі, травм необхідно:
 - утримувати в чистоті обладнання та приміщення;
 - дотримуватись технологічної дисципліни;
 - дбайливо ставитись до устаткування, інструменту, пристроїв, металів;
 - працюйте на справному устаткуванні, справним інструментом, при виявленні несправностей повідомте безпосереднього керівника або ліквідуйте їх власними силами, якщо це входить у ваші обов'язки;
 - не користуйтеся відкритим вікном;
 - дотримуйтесь вимог особистої гігієни.
- 1.6. Працівник має право відмовитись від дорученої роботи, якщо створилась ситуація, небезпечна для його життя чи здоров'я, або для людей, які його оточують.
- 1.7. За порушення вимог інструкції працівника притягається до відповідальності згідно із законодавством України.

2. Дії здобувачів освіти під час оголошення сигналу повітряної тривоги та інших надзвичайних ситуацій:

вдома: ідуть в найближче укриття та перебувають там до завершення повітряної тривоги, після завершення повітряної тривоги прямують до школи;

по дорозі в заклад освіти або з закладу освіти: прямують до найближчого укриття (станція метро «Теремки»);

у закладі освіти: під час сигналу «Увага! Повітряна тривога!» виконують інструкцію:

1. Слухають уважно вказівки вчителя.
2. Беруть свою тривожну валізу.
3. Не зволікають, залишають кабінет, зал, спортивний майданчик разом з іншими.
4. Заходять до укриття спокійно, без паніки, з учителем.
5. Дбають про власну безпеку та безпеку інших, контролюють свої рухи.
6. Швидко та обережно займають місце, визначене вчителем.
7. Не бігають та не кричать в укритті.
8. При необхідності звертаються за допомогою до вчителя, класного керівника.

9. Залишають укриття після сигналу «Відбій повітряної тривоги» з дозволу вчителя.

10. Повернувшись до класу, залу, спортивного майданчика налаштовуються на навчання;

у закладі освіти: під час сигналів «Увага! Замінування!», «Увага! Задимлення!» виконують інструкцію:

1. Слухають уважно вказівки вчителя.

2. Беруть свої речі.

3. Не зволікають, залишають заклад освіти разом з іншими відповідно до плану евакуації і прямують на вул. Теремківська та пр. Ак. Глушкова на відстань не менше 200 м від приміщення школи.

4. При необхідності звертаються за допомогою до вчителя, класного керівника.

5. Залишають місце перебування після усунення наслідків надзвичайної ситуації з дозволу вчителя.

6. Повернувшись до класу, залу, спортивного майданчика налаштовуються на навчання.

3. Вимоги безпеки перед початком роботи

3.1. Одягніть спецодяг, застібніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір.

3.2. Уважно огляньте робоче місце, приберіть усі зайві предмети. Робочий інструмент, пристосування і матеріал розташуйте у зручному і безпечному для користування порядку, перевірте справність інструменту.

3.3. Необхідно перевірити:

- наявність і справність захисних огорожень і пристосувань;

- надійність кріплення заземляючих дротів, справність ріжучого інструменту.

4. Вимоги безпеки під час роботи

4.1. Під час роботи верстатів забороняється загромождувати матеріалом основні проходи.

4.2. Товщина розпилюваного матеріалу не повинна бути більшою за виступаючу частину пиляльного диска над столом.

4.3. При розпилюванні заготовок довжиною понад 1,5 м по обидва боки від верстата для підтримання заготовок встановлюється ролик опора.

4.4. При допилюванні заготовок необхідно застосувати штовхач, який виключає доторкання рук до пиляльного диска.

4.5. При роботі на пилках необхідно застосовувати розклинючий ніж.

4.6. Забороняється виконувати гальмування обертових частин верстата рукою чи предметами.

4.7. Диск пилки під час роботи повинна мати плавний хід і рухатися у площині, перпендикулярній до її валу. Забороняється працювати пилкою, що має качання і биття.

4.8. Диск пилки повинні бути без тріщин і віддалених зубців.

4.9. Під час роботи на деревообробних верстатах забороняється спиратися на станину чи торкатися руками рухомих частин, закріплювати огороження, змащувати частини механізму, прибирати відходи, поправляти чи витягати застрягли матеріали та виконувати інші дії, що можуть призвести до травмування.

4.10. Безпечні верстати, які служать для обробки прямих предметів, повинні мати спрямовуючу лінійку.

4.11. При роботі на круглопиляльному верстаті з ручною подачею для ручного розпилювання:

4.11.1 При поздовжньому розпилюванні верхньою частиною пилки її нижня частина повинна бути закрита під столом суцільною огорожею чи двома запобіжними щитами; позаду пилки повинен бути встановлений розклинючий ніж. Відстань між лезом ножа і зубцями пилки не повинна перевищувати 10мм.

- 4.11.2. Забороняється робота на круглопиляльному верстаті для поздовжнього розпилювання без розклинюючого ножа.
- 4.11.3. Переміщення розклинюючого ножа на необхідну величину слід виконувати легко, рукояткою чи штурвалом.
- 4.11.4. Якщо поздовжнє розпилювання ведеться нижньою частиною, пилки, то вся її неробоча частина повинна бути закрита запобіжним ковпаком. Нижня частина пилки закривається огорожею, що не заважає роботі.
- 4.11.5. При роботі на круглопиляльному верстаті з кареткою повинні застосовуватися на каретці затискачі, а на столі - упори, для того, щоб матеріал, що розпилюють, не вискакував і не повертався у каретці, а каретка не просувалась далі потрібного.
- 4.11.6. Щілина для пилки у столі верстата повинна бути не ширшай 10мм.
- 4.12. При роботі на круглопиляльному верстаті для поперечного розпилювання:
 - 4.12.1. Для подачі матеріалу до пилки повинні застосовуватися полозки чи інші пристосування, які мають упорні лінійки, що штовхають матеріал, який обробляється. Працювати без подавального пристосування не дозволяється.
 - 4.12.2. Вся верхня частина пиляльного диска повинна бути огорожене міцним запобіжним ковпаком, що закриває всі зуби в непрацюючої пилки, а у працюючої пилки відкриває ту частину пиляльного диска, яка бере участь у пилянні.
 - 4.12.3. На каретці, супорті чи полозках повинні бути вставлені щитки, що перешкоджають вильоту матеріалу. Для штовхання каретки чи супорта необхідно застосовувати рукоятки, що дозволяють працюючому не вводили руки у небезпечну зону верстата.
- 4.13. При роботі на фугувальному верстаті:
 - 4.13.1. Робоча частина щілини стола фугувального верстата повинна бути закрита автоматично діючою огорожею, що дозволяє робітникові виконувати всі необхідні прийоми і відкриває ножову щілину лише на ширину деталі, яка обробляється.
 - 4.13.2. Подавальні механізми фугувальних верстатів з механічною подачею(ланцюги, притискні ролики та ін.) огорожуються таким чином, щоб у механізмі залишилось відкритим лише те місце, у яке подається деревина.
 - 4.13.3. При струганні на фугувальному верстаті з ручною подачею довжиною меншою 400 мм, чи товщиною меншою 50 мм, шириною меншою 50 мм слід користуватися колодками-штовхачами для подачі і притискання деревини.
- 4.14. При роботі на фрезерному верстаті:
 - 4.14.1. На фрезерних верстатах робоча частина фрези повинна бути захищена суцільною металевою огорожею, а робоча частина - пересувною огорожею. Фрези необхідно закріплювати шаткими кріпильними деталями, які перешкоджають самовігвинчуванню болтів, зміщенню чи вильоту інструменту.
 - 4.14.2. При роботі на фрезерному верстаті із застосуванням спрямовуючої лінійки необхідно обов'язково користуватися пристосуваннями, які встановлюються по обидва боки ріжучого інструменту і притискають деталь, що обробляється, до лінійки і до столу.
 - 4.14.3. При фрезеруванні деталей перерізом меншим 3x3 см і деталей складною криволінійною формою профілю обов'язково користуватися штовхачами.
 - 4.14.4. При роботі без спрямовуючої лінійки необхідно застосувати кільце на шарикопідшипнику як опору для шаблона. При роботі великими ріжучими інструментами(диски та інші з радіусом більше 100 мм) необхідно укріплювати верхній кінець шпинделя і подавати матеріал закріпленим у каретці.
- 4.15. При роботі на свердлильному верстаті:
 - 4.15.1. Патрони для свердл повинні бути гладкими і мати обтічну форму.
 - 4.15.2. Для відбивання пазів і гнізд необхідно застосувати фрези.
 - 4.15.3. Свердла повинні бути огорожені, причому в міру заглиблення свердла у деревину, огорожа повинна закривати ту частину інструмента, яка залишається згори, а в міру виходу свердла з отвору -огорожувати весь інструментмент.
 - 4.15.4. Матеріал, що обробляється, повинен міцно закріплюватись спеціальним затискачем.

- 4.15.6. Малі деталі рекомендується свердлити на верстатах з механічною чи пневматичною подачею.
- 4.15.7. Всі рухомі частини приводного вузла свердлильного верстата повинні бути огорожені.
- 4.16. При роботі на стругальному верстаті:
- 4.16.1. При роботі на стругальному верстаті без автоматичної подачі деревини(поздовжньо-стругальних верстатах) працюючі повинні оберігати себе від потрапляння пальців рук у щілину між столом і обертовим інструментом.
- 4.16.2. Особливу увагу слід приділяти міцності і надійності кріплення ножів, що запобігає їх вильоту і поломкам. Міцність кріплення ножів необхідно потійно перевіряти.
- 4.16.3. При установці спрямовуючих лінійок неробочі блоки щілини між столом повинні бути закриті. При обробці предметів, довгих за стіл верстата обов'язково застосовуються підтримуючі підставки.
- 4.16.4. При струганні предметів довжиною меншою 40 см і товщиною 7 см з ручною подачею необхідно для наведення матеріалу користуватися спеціальними затискними колодками. Працювати без колодок небезпечно.
- 4.17. При роботі ручними інструментами:
- 4.17.1. Ручки молотків і ін. інструментів повинні бути виготовлені з міцної і в'язкої деревини.
- 4.17.2. Сокири, молотки, стамески, викрутки, напильники, рашпілі необхідно надійно насаджувати на ручки. Верстат повинен бути міцним і стійким, з ящиком чи шафою для інструментів.
- 4.17.3. Весь ручний інструмент необхідно щомісяця ретельно оглядати і ремонтувати.

5. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 5.1. Прибрати робоче місце, очистити обладнання від стружки, опилок та інших відходів, скласти інструмент у спеціально відведене місце.
- 5.2. Повідомити безпосереднього керівника про всі неполадки і порушення, що були виявлені у процесі роботи.
- 5.3. Вимкнути живлення електричним струмом.
- 5.4. Зняти спецодяг, вимити руки і обличчя водою з милом.

6. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 6.1. Зупинити деревообробне обладнання необхідно у таких випадках:
- при появі у механізмі незвичних стуків;
 - при виявленні у деревині сторонніх предметів;
 - якщо при дотику до деталей рами відчувається дія електричного струму.
- 6.2. В аварійних ситуаціях необхідно негайно вимкнути подачу електроенергії. При пожежі дзвонити за тел. 101.
- 6.3. Умійте надавати першу(долікарську) допомогу потерпілому.

Заступник директора з навчально-виховної роботи
(Посада керівника підрозділу – розробника)

Москун Н.В.

Узгоджено:

В.о. спеціаліста служби охорони праці закладу

Дідковська Н. В.

ПОГОДЖЕНО:

Голова ПК

школи I-III ступенів

№132 міста Києва

_____ Єклема Н.Л.

29.08.2023р.